

VỀ Phong Điền

Miền đất cây lành trái ngọt

Phong Dương

Nằm cách xa trung tâm thành phố, thị trấn Phong Điền, huyện Phong Điền được ví là một khoảng không gian xanh quý báu của thành phố Cần Thơ. Thật vậy, nơi đây từng mảng xanh nây tiếp nối với những mảng xanh menh mông khác trải dài hai bên bờ rạch. Du khách có thể đến đây bằng nhiều cách. Du khách từ vùng trên (Long Xuyên, Châu Đốc) có thể theo quốc lộ 91 đến ngã ba Lộ Tẻ - Ba Se, đi vào phường Trường Lạc (Ba Se), sau đó vượt qua chợ Cầu Nhiễm (phường Tân Thới) chừng 6 km là tới Phong Điền. Cách thứ hai là từ thành phố Cần Thơ vào đến đóc cầu Cái Răng (điểm đầu của lộ Vòng Cung) đi thêm 10 km dọc theo con sông thì tới. Người ta còn có thể đi từ đường Nguyễn Văn Cừ nối dài, theo đường mới thênh thang, đến thiền viện Trúc Lâm, rồi nhập theo đường cũ vào đến Phong Điền. Các lộ trình từ Cần Thơ đến đều thuận tiện do đường sá rộng rãi dễ đi; nhưng theo tôi, du khách đến Phong Điền bằng đường thủy là thú vị nhất.

Con sông Cần Thơ từ bến Ninh Kiều chảy vào đến Vàm Xáng thì rẽ thành 2 nhánh. Nhánh đổ thẳng xuống Vị Thanh, đến Hỏa Lựu rồi nhập vào sông Cái Lớn để đổ ra Biển Tây gọi là kênh Xà No. Nhánh còn lại gọi là sông Phong Điền, hòa nhập với sông Trà Niêng, sông Trường Long, sông Cầu Nhiễm. Sông Cần Thơ từ bến Ninh Kiều chảy vào đến thị trấn Phong Điền rất đẹp. Bề rộng sông Cần Thơ không menh mông như sông Hậu nhưng cũng đủ rộng để chia cắt đôi bờ. Bên phía

lộ Vòng Cung nhà cao cửa rộng san sát nối tiếp nhau theo những rạch nhỏ được lấy tên thành địa danh như rạch Cái Sơn, rạch Mỹ Khánh (còn có tên là Trường Tiền), rạch Ông Đề, rạch Kè, rạch Chuối và gần sát chợ Phong Điền là rạch Trà Niêng. Bờ bên kia ngoài vô ngọn là rạch Ba Láng, rạch Sung, kinh xáng Xà No, rạch Chùa rồi tới rạch Trường Long sát chân cầu Tây Đô. Nhà cửa sơ sài, thưa thớt hơn và thường nép vào những khoảnh sân vườn phía trước. Cách sinh hoạt của bà con bên phía này còn thừa hưởng những nét quê, chút hồn Nam Bộ như: hàng rào bằng cây xanh như dâm bụt, trà... một cái bàn thông thiên ngoài sân và đặt cái lu nước ngoài hàng ba cho khách đi đường.

Những địa danh này được nhắc đến trong một câu ca dao mà nhiều người dân Cần Thơ hay nhắc nhở:

*Cái Răng, Ba Láng, Vàm Xáng, Phong Điền,
Anh có thương em thì cho bạc cho tiền
Đừng cho lúa gạo xóm giềng cười chê.
Có một dị bản khác cũng thú vị:
Cái Răng, Ba Láng, Vàm Xáng, Xà No
Anh có thương em thì sắm một chiếc đò
Để em qua lại mua cò gởi thư*

Thị trấn Phong Điền ven nội ô với bề dày lịch sử và chiều sâu văn hóa. Toàn huyện có đến 14 điểm di tích lịch sử và du lịch sinh thái đậm chất miệt vườn. Điều đầu tiên mà du khách khi đến nơi đây cảm nhận được là không khí bình yên của miệt vườn sông nước. Có quá nhiều ngả sông. Và do nhiều sông rạch đan xen nên từ xưa đã hình thành một chợ nổi ở vàm rạch Trà Niêng. Khi sương sớm còn đọng

trên nhành cây ngọn cỏ, người dân đã tay chèo tay lái ra hợp chợ. Chợ nổi Phong Điền từ lâu đã trở thành nét sinh hóa văn hóa độc đáo mà mỗi người con xa xứ đều nhớ về. Trong bồng bênh sương sớm, những chuyến ghe thuyền cặp cạnh nhau mua bán, tiếng nói cười rộn rã mấy nhánh sông quê. Buổi sáng sớm nơi đây còn thú vị biết bao với tiếng gà vắng ra từ nhà ai đó hay tiếng chim í ới gọi nhau trong khu vườn xanh mát. Những điều giản đơn mà cuộc sống phố thị khó lòng mang đến được. Và khi nhắc đến vườn cây trái thì không thể không nhắc đến dâu Hạ Châu, loại dâu đã tạo nên thương hiệu không chỉ ở Phong Điền mà còn lan khắp xa gần. Bạn bè từ xa đến hay người thân về thăm vào mùa dâu chín, chủ vườn nhiệt tình chọn những chùm trái ngọt ngon mang ra cùng thưởng thức. Cái màu vàng đặc trưng và vị chua ngọt thanh tao cứ tan ra nơi đầu lưỡi và đọng lại sâu lắng trong lòng. Ngoài dâu Hạ Châu, hiện nay Phong Điền đang quy hoạch trồng các loại trái cây chủ lực như chôm chôm, nhãn, vú sữa, sầu riêng tại các xã Nhơn Ái, Nhơn Nghĩa, Giai Xuân và thị trấn Phong Điền. Việc giao thông vận tải cũng đang được nâng cấp, mở rộng. Những con đường mới tinh tươm nối liền các xã xanh mát bóng cây. Đi giữa màu xanh ấy, dường như thấy yêu thêm mảnh đất này. Càng yêu đất bao nhiêu lại càng thương con người bấy nhiêu. Vùng đất mưa bom ngày nào nay đã đổi thị thay da bởi bàn tay con người cần cù chăm bón. Từng khoảnh vườn, ao cá, liếp rau đâu đâu cũng có mồ hôi và sự cần mẫn của những người dân xứ đồng bằng. Và không phụ lòng người, những dòng nước nặng phù sa cứ thế đắp bồi, cây trái bốn mùa tươi tốt. Những nụ cười chân chất vì thế cũng rạng rỡ hơn giữa ngát xanh vườn tược.

Với những thuận lợi về vị trí,

cảnh quan cũng như sự đầu tư phát triển của chính quyền địa phương, du lịch Phong Điền đang ngày càng khẳng định thương hiệu của mình. Ở đây, độc đáo nhất chính là loại hình du lịch sinh thái. Du khách có thể có nhiều lựa chọn cho mình như đi thuyền trên chợ nổi, thăm các nhà vườn cây trái và có cả homestay với phong cách rất miền Tây sông nước. Những nhà vườn thường được khách du lịch ghé tham quan như Mỹ Khánh, Vàm Xáng, Giáo Dương... Đến với nơi đây du khách sẽ được hòa mình vào sự thanh bình, mát mẻ của những khu vườn xanh tươi, trái cây đủ loại theo mùa và cảm nhận được những nét sinh hoạt đậm chất Nam Bộ. Khách phương xa sẽ thấy thấp thoáng đâu đó chiếc áo bà ba duyên dáng cùng chiếc khăn rằn hay vành nón lá che nghiêng của người thiếu nữ đồng bằng. Và, mặc dù du lịch ngày càng phát triển, văn minh đã về khắp ngõ xóm nhưng đâu đó trong từng “ngọn rạch”, từng thôn xóm vẫn thấp thoáng cái hồn xưa nếp cũ. Vẫn còn đó bến nước con đò, hàng tre che nghiêng những trưa hè oi ả. Trên danh sách thực đơn của những vườn du lịch vẫn đậm tình quê với lẩu mắm cá đồng, nồi kho quẹt ăn kèm mớ rau hái sau vườn nhà, bông súng nấu canh chua đậm đà. Tất cả đều mang hơi thở của phù sa châu thổ Cửu Long giang, bình dị mà ấm áp cái nghĩa tình người Nam bộ.

Về Phong Điền hôm nay, cảm nhận sức sống và khí thế dựng xây quê hương hiện hữu trên từng nụ cười, ánh mắt. Dường như ở vùng đất này, hiện đại và truyền thống luôn cùng đan xen tồn tại. Phải chăng, hơn bất cứ điều gì, chính sự đan xen và hòa quyện, hòa nhập mà không hề hòa tan ấy của văn hóa, phong tục đã tạo nên một vùng đất đầy quyến rũ với những nét duyên ngầm say lòng bao khách du lịch gần xa.